

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.

Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru de-care publicare.

Sibiu, 24 Noevmre.

După câte se scriu în mai multe foi de dincoace și de dincolo de Laita urmărirea foilor uuguresci, cari au vătămat în oare care formă armata comună, este în pornire. „Ellenzék” dă cu socoteala că vor fi la 30—40 foi acuate și adauge, că redacțiunea (foaiei „Ellenzék”) scie de mult de pornirea aceasta; scie, că acusa este gata și procurorul din Cluj a transpus-o tribunalului regesc; Bartha, eventual autorii anonimi ai articulelor incriminați sînt acuși pentru resvrătire (lázítás) și pentru vătămarea armatei comune; în fine este acusat G. Ugron pentru discursul său din fereastra hotelului național.

La rëndul nostru ne am exprimat părerea noastră de rău pentru netactul unor concetățeni de ai noștri maghiari, dovedit cu ocaziunea desvelirii unor monumente. Ne a părut rău și de incidentul din Cluj, vędend că din o întâmplare, a cărei lămurire o așteptăm încă, armata comună a trebuit să fie obiectul celor mai urite și necruțătoare atacuri.

Nu ne bucurăm nici decum nici de „campania” contra diarelor maghiare, după cum o numesc „Ellenzék”, cu toate că este meritată. Nu ne bucurăm pentru că de o parte nu ne bucurăm de răul nimeni și așa nici de cel al adversarilor noștri politici; dar de altă parte împărțăm și noi părerea, că „campania” aceasta poate învalve pericol pentru institutul curților de jurați și în cazul acesta nevinovații ar fi condamnați să sufere din vina vinovaților.

Am fost dară în tot dreptul când am reprobat regretabila purtare a foilor maghiare și a acelor maghiari, cari la ocaziunea sărbătoririi morților lor din anii 1848—49 și au uitat de respectul ce datoresc armatei comune și cari, în urma incidentului din Cluj, au vęrsat ploaie de tot felul de injurături contra armatei comune.

Pentru că escosul de zel național

maghiar deoparte isbesce în armata comună, care reprezintă monarhia și care o constituie florea tinerimei tuturor naționalităților; isbesce în puterea care este chemată a susține ordinea în lăuntru și are să apere întregitatea monarhiei în afară de desprețul morții. Pentru că de altă parte escosul de zel național maghiar prin aceasta conșură periculi asupra instituțiilor liberale a le statului, poate cu rezervata de a sugruma și puțina libertate de câtă se mai pot bucura naționalitățile în atmosfera maghiarizătoare. Elementele cele mai neodihnite, care provoacă conflictele cele serioase sciu, că un guvern înzestrat cu măsurii mai absolutistice, dacă va fi maghiar, va scie să se crutare cătră Maghiari, și necruțătoriu cătră naționalități. Elementele aceste din un păcat contra întregității monarhiei, basată și pe legile statului uuguresc, vor se tragă foloase în partea lor cu scăderea celor ce au fost pururea și sînt credinșioși dinastiei și tronului, sînt cu respect cătră instituțiile monarhiei și prin urmare și cătră armata comună.

Noi am reprobat purtarea cea sumeală a unor concetățeni maghiari, pentru că prin escosul de zel vedem de o parte promovându-se disordinea și de alta greutatea jugului maghiarizătoriu, care face imposibil traiul liniscit la majoritatea locuitorilor din Ungaria.

Reprobam și astăzi o procedură, care desprețind tot afară de egoismul maghiarismului desconsideră prin armata pe însuși supremul duce al armatei, desconsideră milioanele de cetățeni loiali, cari sciu se respecteze instituțiile, pe a căror basă sînt întemeiate legăturile, cari cimentează staturile și monarhiile.

Dacă în centrul monarhiei mai există vreun interes pentru totalitatea monarhiei, credem că se va găsi vre un mijloc prin care respectul datorit armatei comune să fie restabilit, fără

de a da ansă la periclitarea instituțiilor a căror resturnare ar isbi mai tare pe cei nevinovați decât pe cei vinovați.

Revista politică.

Sibiu, în 21 Noevmre.

Proiectul cel nou de dare de cunșum, contra cărui incurg multe petițiuni din lumea comercială, a trecut deja prin desbaterea specială a comisiunei financiare ung.

Sesiunea parlamentului austriac s'a deschis Marța trecută. Ministrul de finanțe, d. Dunaiewski, a prezentat espunerea bugetară. Deficitul pentru 1881 a crescut cu 2,739,000 floreni în urma creditelor acordate ministerului de resboiu și construcțiunei drumului de fer Arlberg. Espunerea conține o critică severă a regimului financiar adoptat de guvernul precedent care măria veniturile prin vëndarea proprietăților statului și a cheltuit sume considerabile prin subvenții acordate drumurilor de fer. S'a cheltuit într'adevăr, în termin mediu, dela 1870 până la 1879, 174 mil. pentru drumurie de fer. — Ministrul de finanțe va supune Camerei, în timpul acestei sesiuni un proiect de reformă pentru impositul funciar, impositul asupra bastimentelor și impositul asupra venitului, cari toate există deja și va propune crearea unui imposit indirect asupra petrolului. Ministrul a recomandat cu căldură Camerei adoptarea reformelor proiectate, cari fără a încerca pe contribuabili, vor micșora deficitul din 1882 cu mai mult de 6 milioane. Deficitul total actual atinge 27 mil. floreni.

Contele de Hatzfeld, ambasadorul german din Constantinopole, trebuind se plece pentru călta timp la Berlin a fost primit la Sultanal în audiența solemnă de plecare. Se scie că de mare este adă influența germano-austriacă în capitala turcească și că de sărbătorit este în deosebi ambasado-

rul german. În onoarea contelui Hatzfeld s'a dat un mare banchet. Cu ocazia aceasta diplomatul german a recomandat Sultanalui într'un chip special și cu tot dinadinsul o înțelegere și mai strînsă cu Austria, a cărei atitudine devine din ce în ce mai asigurătoare pentru Turcia. Fără se face nici un legămēt formal, ambasadorul Austriei din partei nu scapă nici o ocazie pentru a convinge pe Turcia, că guvernul austriac n'are nici un proiect, nici o intențiune de anecșare sau eucerire, că nu ar voi să meargă nici la Mitrovița, nici la Salonie; dar că acel guvern ar voi să o vadă pe Turcia ocupând Balcanii, după cum și are dreptul netăgăduit. Astfel, precum spun comunicările din Constantinopole, la ordinea dilii astăzi este cestiunea ocupării Balcanilor. Poarta se găndesc la aceasta cu multă stăruință, și se asigură din cercuri competente, că ocuparea aceea ar fi prețul convenit mai dinainte între Germania, Austria și Turcia pentru sacrificiile făcute de aceasta din urmă cu ocazia încheierii diferendului turco-muntegrian. Din ce în ce, astfel s'ar pută crede mai ușor că Austria, înainte de a înainte cu euceririle sale spre răsărit, va căuta să și stabilească solid influența în Balcani. Ea va pută cu chipul acesta să și impună voința principatelor orientale independente sau vasele Porții; ea are necesitate absolută de aceasta, și deoarece prevede din partea lor rezistență, dorește să se înțeleagă mai înainte cu Turcia. Pentru aceea dar, s'a așit cestiunea ocupării turcești a Balcanilor, căreia diplomația austriacă i promise cel mai călduros sprigin.

Ideea de intervenire materială în favorul Greciei este înlăturată cu desăvęșire din vederile diplomației europene ca imposibilă de realizat, și ca fiind în contradicțiune cu litera tractatului de Berlin. Cu toate acestea, și cu toate sfaturile diplomației, Grecia își urmează pregătirile pentru a procede la așa numite căi de fapt. Comunicări

FOIȚA.

Esposițiunea națională.

III.

Am ajuns la a patra și ultima sală a esposițiunei *Concordiei române*.

Până aci, am vędut tablouri, flori artificiale, pălării, îmbrăcăminte de tot felul, preparațiuni medicinale, produse de cofetării, vinuri, licori, fringhii, sculpturi, vase și multe alte obiecte făcend parte din numeroase ramure de producere, toate moderne și corespundend la trebuințele lumii de astăzi. Pe lîngă cele ce am înșirat mai amintim frumosoale mostre de metasă trâmșie dela Calafat, Huși și Iași, precum și produsele fabricelor de rahat dela Jilava (Dobriceanu) și Galați (P. Dimitrescu).

Sala D.

Ne aflăm la intrarea salei D, asupra căreia atragem serioasa atențiune a vizitatorilor.

În sala D, mergend pe dreapta

ne găsim deodată transportați cu mii și mii de ani înapoi; ne aflăm în fața unor obiecte grosiere, lucrate fără artă, în fața cu estensiunile locuitorilor pământului nostru din epoca neolitică.

Când a fost acea epocă, se vor întreba mulți din vizitatorii esposițiunei?

De și avem de gând a reveni, nu credem de prisos a dice chiar acum câte-va cuvinte, spre a răspunde pe cât e cu puțință la firesca întrebare de mai sus, pe care am audț'o făcend-u-se de mai mulți vizitatori.

Un proverb dice: Nu cunosci bine pe un om până nu șești cu el în casă. S'e vede că acest proverb conține o foarte mare dosă de adevăr — de și o dicitoare francesă pretinde că nimic nu e mai mincinos decât un proverb — de vreme ce o sciință nouă din cele mai însemnate și mai curioase, *arheologia preistorică*, este întemeiată tocmai pe ideia conșințută în el.

Spre a cunoașce pe omul din timp-pii cei mai depărtați, această sciință a căutat informațiuni în locuința lui, în pământ, și în așa dișele locuințe

lacustre — locuințe construite pe pari în mijlocul lacurilor, cu scopul de a adăposti micile colonii de oameni de atacurile ferelor — și aceste informațiuni au dus rezultatul pozitiv constatat, că în viața omenirei au existat patru vęrste, cari au precedat timpii despre care există documente scrise, timpii istoriei. Acele patru vęrste se numesc vęrștele preistorice și sînt cunoscute sb numirile de: 1) vęrșta petrei brute (paleolitică); vęrșta petrei cioplite sau lustruite (neolitică), care denotă un însemnat progres în comparațiune cu cea precedentă; 3) vęrșta bronzului și 4) vęrșta ferului.

Cu ajutorul geologiei, sciința care studiază compozițiunea diferitelor strate ce compun pământul, stabileșce deosebire între ele și precizează, fie și aproximativ șirurile de secole ce au trebuit pentru formarea fie cărui strat arheologia preistorică ajunge a sci vechimea omului pe pământ, vechime ce variază dela o țeară la alta, și astfel a da o idee despre vechimea lumii.

În resumat, după datele acestei nouę sciințe, care progesează necontenit și dobăndesc din ce în ce certitudine, fie care din cele patru epoci ce menționăram a durat mii și mii de ani.

Obiectele ce se gășesc în diferitele strade al pământului, servesc învęțăților spre a precisa gradul de cultură al oamenilor din acele timpuri, moravurile, obiceiurile și credințele lor și formează deja temelia cea mai sigură și necontestabilă a istoriei... preistorice, dacă putem dice astfel.

În sala D a esposițiunii se vęd obiecte din epoca a doua (neolitică) gășite de d. D. Butculescu în diferite măgure din țeară, pe care-le-a explorat d. sea.

Colecțiunea espusă la „Concordia” aparține unui meritos bărbat, care a gășit în studiul arheologiei o foarte plăcută ocupațiune; ea nu este negreșit mare; dar totuși presintă interesul de a ne pune sub ochi obiecte gășite în diferite părți ale țerei. Ea conține:

din isvor local ne spun, că astăzi efectiv armatei grecești se ridică la 55,073 oameni, cu 1262 ofițeri și 6532 subofițeri. După calcule foarte moderate, cum spun foile naționale din Atena, pe lângă efectivul actual, se va mai adăuga în curând încă pe atâția oameni cu clasele chemate acum sub drapеле. Astfel armata va fi de 100,000 de oameni. O foarte mică parte din acest efectiv va fi suficientă pentru menținerea ordinii interioare; ear contingentul, aproape tot, va fi întrebuințat în luptă îndată ce va izbucni reșoul cu Turcia. Curentul dominant în Grecia este reșoibnic. Legile militare, convenția cu banca și ori-ce guvern în vederea reșoibului de revindicare nu vor întâlni nici o opoziție în Cameră, și din contră ori-ce vedere oportunistă este cu totul înlăturată. Cu toate acestea însă, se crede că, dacă guvernul va avè destul tact să-și țină în afirare toată agitația aceasta, spiritul public obosit se va calma fireșce, și pe de o parte dispozițiile conciliante ale Turciei, pe de altă sfaturile diplomației nu vor fi peste câțva timp așa de lipsite de reșunet în Grecia precum sunt astăzi. Atunci de sigur Grecia, pe o cale mai lină, dar mai practică, va realiza sigur niște beneficii raționabile, cari s'ar putea pierde pentru pretenții și iluziuni în orice cas nepractice.

Cestiunea limbei în senatul imperial.

În Cislaitania s'a început o agitație pentru aducerea unei legi de naționalități. Tendenta de a introduce o asemenea lege și în țările austriace, s'a prezentat senatului imperial în urma unei propuneri formulate de deputatul, Wurmband. Acesta a cerut substernerea unui proiect de lege, prin care să se reguleze folosirea limbilor usitate în Cislaitania susținându-se limba germană ca limba statului.

În ședința senatului imperial dela 4 Dec. deput. Wurmband i-a cuvântul pentru a-și motiva propunerea.

Înainte de toate ar trebui se mulțumesc maiorității acestei înalte case, pentru că în ședința trecută a luat dela ordinea zilei propunerea mea și mi-a refusat posibilitatea de a o motiva. D-voastră mi-ați aruncat cu dispreț propunerea pe fereastră, ea însă a cădat în mijlocul poporului, care prindându-o a dus-o în adunările electorale și în parteaștaguri, așa încât ea a devenit un bun comun.

D-voastră ni-ați țis în anul trecut, ca noi fiind în minoritate să ne folosim de ocașione pentru a învêța dela d-voastră și — noi am lucrat așa. Ne-am pus într'un viu contact cu alegătorii noștri, am devenit mai populari, făcând ca și dv. mai înainte, un apel la simțul național, pe care poporul îl înțelegea totdeauna și îl primește

Cuțitașe, topoare și toporașe, vi-căitori, scoabe, săgeți, praștii, rotunde, linguri, idoli, căvășele, sule, fluier, oarte și ucele, tipsii, cumpene, săgeți, lănci, pînteni, toate din piatră cioplită, aparținând la a doua vîrstă a omenirii, vîrstă neolitică.

Aceste obiecte sînt găsite în seplorațiunile făcute la cetățile Jidava și la cea de pe Dâmbovița (Muscel) la Crevenic (Vlasca), la Roșca (Roma-nați), la Balaci, Zămbreasca și Caloni-firescu (Teleorman).

Tot din colecțiunea d-lui Butculescu face parte și o cămașă de fer din secolul XV, găsită la moșia Rădoiesci (Teleorman).

O altă curiositate a salei D este dulapul care conține documentele paleografice cu semnăturile și sigiliile diferiților Domni de la Șerban Basarab până la Caragea și mai departe dinții enormi de animale acum dispărute, cărămizile romane cu inscripțiuni, etc.

Lipsa de spațiu ne silește a ne opri aci pentru astăzi.

cu însuflețire, când se vede vălămat în drepturile sale.

Pe acest teren curat național — și acesta e al doilea avantaju ce v'el dătorul dv. — noi am uitat pentru moment divergențele de păreri și ne-am concentrat pen-apărarea acestor interese. Până acolo merge meritul dv. pentru cauza noastră națională! Dar este meritul nostru, că simfemintelor noastre naționale li s'a dat prin această propunere din capul locului o directivă patriotică, că ne-am propus un scop care fiind înacord cu întreg trecutul nostru politic trebuie să promoveze binele statului întreg. Noi voim se consolidăm edificiul de stat, ear' nu s'el slăbim, pentru că noi sîntem și într'acea fii credincioși ai părinților noștri, că voim a susține și desvolta ceea ce au creat deșii. Prin urmare noi nu voim un stat federativ, ci un stat mare — o Austriă. Prin aceasta ne deosebim noi de dv. și anumit într'un mod de însemnat, contra vechei doctrine politice a vieții parlamentare de partidă. Căci noi ea partisiții ai progresului, noi ca liberali, cum am fost numiți mai înainte, în apărarea intereselor noastre naționale am devenit conservativi în înțelesul adevărat al cuvântului; voim să fim la principiile, ce le-au stabilit marii monarhi pentru acest imperiu, și să luptăm pentru idea de stat ce a fost susținută de toți bărbații conservativi ai Austriei. D-voastră însă, cari v'el numiți conservativi, prin principiul de naționalitate, de care ați voit se v'el folosiți pentru recăștigarea influenței pierdute, ați ajuns în direcțiunea opusă. În numele naționalității ca atare, a unei noțiuni de tot moderne și curat democratice, dv. ați nesuit spre o libertate absolută și spre egala îndreptățire a acestor individualități și prin aceasta — cum se întimplă — ate odată cu partidele democratice, care uită că aceste noțiuni sînt democratice, care uită că aceste noțiuni sînt totdeauna numai relative — ați ajuns a v'el pane în contradicere cu tradițiunile vechi ale monarhiei, a slăbi potestatea de stat și a consolida aspirațiunile curat naționale, care togma în Austria pot deveni periculoase, pentru că duc la o decentralizașione, ce nu e compatibilă cu nici o monarhie.

Din punct de vedere conservativ, și nu din punctul de vedere curat național voiu avè a tracta de astădată cestiunea națională. Pentru ția de astăzi nu schimbăm rourile, pentru a la reșchimba poate mai tărșiu la capitolul „instrucțiunei.”

În această motivare me tem, că voiu aduce lucruri cunoscute și motive, care s'au prezentat aici în formă mai corectă, dar cu toate aceste tot trebuie să le amintesc, pentru că voiesc s'ada ocașione de a se aduce în forma obiectivă la aceste loc deciziții cestiunea naționalității care o atât de gravă pentru patria noastră. Nu aparțin acelora cari cred că diferența nu se poate rezolvi, pentru că v'el ei în cestiunea de naționalitate o cestiune de rasă, cea ce ea nu este și cari la ori ce diferență chiamă forul cel mai înalt ca arbtru, nu aparțin nici acelora cari cred că mișcarea națională din Austria se poate respnge sau ocoli simplu pe cale administrativă.

Nu, cu în crisa cu mult mai serioasă, dar sanabilă, pentru că sporierea instrucțiunei populare și viața politică a partidelor, care dă espresione dorințelor poporului, promovează consciința naționalității, comunicarea din ce în ce mai intimă a poporașionilor între sine măreșce interesul comun la problemele din ce în ce mai mari ale statului, la cari trebuie se lucrăm cu toții, măreșce venerașione pentru Coroană, care reprezintă statul întreg, și simțul de comunitate.

Nesuițele naționale așa cum se ivesc astăzi, nu sînt noue, și pe mine nu m'espriind; ele stau în legătură cu istoria Austriei și cei din partea conservativă mi vor concede că sînt îndreptățit a le contempla în această legătură. Cum am stat lucrul mai înainte cu limbile? cum am ajuns în relașiunile turbure de astăzi?

Ori și cine șcie, că în Austria mai înainte limba statului era cea latină, ea un mijloc necesar pentru guvern de a se înțelege cu Ungaria, Bohemia etc. Cu toate că aceste țări au fost domnie de împărați ger-

mâni, de germanizașione nu a fost nici vorbă. Abia pe timpul marci împăreșce, care cerșce mai înainte se făc din țările de sub sceptrul habsburgic o monarhie unitară, a început, după prototipul celorlalte state mari, cultivarea limbei germane în toate scoalele și în viața de comunicașione, așa încât putem dice că ideea de stat austriac a crescut cu respândirea limbei germane. Problema cea mare, de a construi acest imperiu pe aceste principii și de al ridica pe o treaptă culturală mai înaltă, a fost rezervată Imperatorului Iosif II, puterile acestuia nu au fost de ajuns la o operă atât de uriașe, numai pentru că aceia cari erau mai chiamați s'el sprigiunească o combăteau intenșiunile. Dar cu toate aceste amintirea li trășce în poporul Austriei, care venerază într'ensul nu numai pe binefăcătorul poporului, ci și pe adevăratul reprezentant al ideei de stat austriac. Prin prentada dela 1 Maiu 1781 și cu rescriptul dela 11 Maiu 1784 el s'a încercat să intr'ducă limba germană nu numai ca limba statului și așeforilor ei și ca limba de instrucșiune și limbă oficială în toate țările. Asupra întrebării, dacă a fost sau nu îndreptățită și corespundătoare o astfel de germanizare radicală, poate să încapă o discusiune, nu va putea însă ignora nimenea, ca aceasta mesură în sine strictă nu s'a luat de monarhul care avea cugete atât de humane, cu scopul de a asupri naționalități străine ci numai pentru a realiza idea de stat a Austriei. El dice în rescriptul seu, că fiesce care trebuie se vadă cum se promovează binele comun, dacă imperiul întreg are numai una limbă pentru așefacerile sale, cum se leagă prin aceasta de strins toate părțile monarhiei între sine și se întăreșce legăturile iubirei frățesci.

Scim, că Iosif II a trebuit să steargă earășii limba germană ca limbă de așeferi în Ungaria și ca Imperatul Leopold, pentru a pune un contrapond mișcării puterice a naționalității maghiare, a înzestrat pe toate celelalte națiuni din Ungaria cu drepturi naționale, fiesce fară de a pute opri prin aceasta maghiarizarea. În țările noastre însă însemnătatea limbei germane s'a susșinut cu toate că a fost împedecată din când în când prin curente contrare și demonstrașioni. Mișcarea națională începe aici în faptă pela mijlocul anilor 40 și fiesce a fost promovată într'un mod puternic prin revolușione dela 1848, când nesuiștea spre independenșă, spre institușii liberale luase un colorit național. În consecenșă acestor nesuiște și vedem nu numai pe cehi, poloni și italieni ivindușce dorințe positive, ci vedem într'uniduse se în congrese naționale și slovacii, s'erbii și românii în Ungaria pentru a aduce înainte tronul dorințelor lor naționale. Prima constitușione austriacă din 25 Aprilie 1848 finend samă de pretenșiunile naționale ce se iveau pretotindenea primi în art. IV dispoșiunea, care, într'o formulă cât mai generală avea se ofere linișțirea de care guvernul togma avea lipsă în aceste țări. Acest articol dicea: „Tuturor naționalitășilor li se garantează o inviolabilitate naționalității și limbei lor. Ca drept fundamental această teșă, după cum mi se pare, nu a fost nică cînd prea norocoasă. Trebuia să se dice, că limba fie cărei naționalități va fi scuită de stat în posesiunea acurată și va avè un drept de existenșă și desvoltare între marginile vieții de stat. Dar prin aceasta undele umflate ale aspirașionilor politice nu erau mulțamite. Parola zilei era „egala îndreptățire a limbelor”, dar sub aceasta se înțelegea paremi-se mai mult egala îndreptățire a limbilor istorice ale țrilor. De es. polonii atunci ca și astăzi nu se prea înțelegeau cu rutenii asupra egalei îndreptățiri, cum o statorise Stadion. Sub influenșă acestor pretenșiuni s'a născut după disolvarea dietei art. V. al constitușionei imperial 1849, care înfruntând de atunci incoace toate vicisitudinile cartelor de constitușioni s'a străcurat până în timpul nostru și figurează astăzi cu alinea primă a art. XIX, în care se dice: „Toate naționalitășile s'ânt egal îndreptățite și fie care naționalitate are un drept neviolabil la conservarea și cultivarea naționalității și limbii sale.”

(Va urma.)

Bucovina.

(Cor. orig. a „Telegrafului Român.”)

Cu deschiderea senatului imperial într'a 30 Noemvre se dechide și pentru Bucovina o epocă de tot însemnată, dacă privim la deputații, cari merg acolo, ca să o reprezente.

Cu așchiderea deputașionilor Horst, Offenheim și Stremayr cari, au fost până acum deputașii Bucovinei, s'a oferat naționalității prilegiu de a arêta țaria lor.

Aușii deci rezultatul alegerilor, cari s'au ținut la începutul lui Noemvre. Demisionând Stremayr, care până acum a fost mulți ani deputatul fondului religionar, s'a ales în locul lui un Român bun și meritat, adevă profesorul de universitate Dr. V. Mitrofanovicu. Acesta a luat asupra sa o mare sarcină primind deputașia. Lucrearea lui principală este reușirea congresului, care are de scop, ca să ajungă atât biserica cât și Românii earășii la drepturile lor strămoșesci, pe care le-a prăpădit jugul străin.

În locul exministrului Horst, care a fost deputatul districtelor, rurale a Sucevei, Rădăușului și Câmpulungului, este ales consiliarul de tribunal Mihail Pitei, un Român, care este vrednic de a purta numele acesta, căci prin multe fapte a arêtat el lucrarea și stăruinșă sa pentru nașione. De aceea au v'elut Românii necesitatea, de a avè un astfelu de bărbat ca reprezentantul lor.

În urmă demisionă și Offenheim un vechiu deputat al tîrgurilor Suceava, Rădăușii și Câmpulung și în locul lui fu ales patriotul Cosovicu, jude districtual, un bărbat înzestrat cu toate calitășile, ce se cere dela un deputat care, reprezintă nașionea sa.

Această alegere deci, care a eșit peste toate așteptările, arată ce, putere au încă Românii în țeară, dacă au putut ei învinge pe inimicii sei, cari lucrau în contra lor din toate puterile.

Subsemnând numele deputașionilor senatului imperial, cari sînt trimișii de Bucovina, gășim 9 de toți. Acestia sînt: Hormuzachi, Stăreșca, Mitrofanovicu, Pitei, Cosovicu, Tomașcin, Zotta, Wagner și Kochanowsky. Din enumerarea aceasta se poate vedè maioritatea cea mare, ce o au Românii; căci sînt 7 Români și 2 străini.

Frumoasă speranșă avem mai ales cu deschiderea acestui senat imperial, căci cu acesta să vor căștiga toți naționaliștii îndecum, și toate „Parteitage” câte s'au ținut și se vor mai ținè de Germani vor remanè de rușine. Ministerul Taaffe este cu acesti bărbați în căvta întărit și va pute urmări lucrările sale, va resista voinic invasiunilor inimice și se va pute ținè lung timp.

Stând astfelu lucrurile nu putem și noi spera ceva bine dela acest minister care tuturor nașionilor le concede drepturi și le dă putere?

Da sperăm, și cu tot dreptul sperăm, căci numărul Românilor în monarhie nu e atât de mic ca s'el treacă cu vederea, și să n'abă puteri de lucru spre ajungerea dorinșelor sale.

Mè vedè deci ferice, de a gratula frumoasii țări Bucovina avend ea astfelu de reprezentanți și un viitor cum se pare, atât de îmbucurător. X.

Correspondenșe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Săliște, în Noemvre 1880. O. d-le Redactor! Deși poate nu ași fi tocmai eu cel mai competent dintre concețșii noștri, se mè amestec în o cestiune așa de delicată cum e pe care voiu a o descrie în preșutul D-voșreș iar ce redigeți, totuși o fac aceasta cu eugetul cel mai curat și linișcit și cred că voiu întimpina în punctul acesta consimțemntul tuturor, cari se interesează cât de cât de așacerile noastre bisericesci și chiar și naționale. E vorba de biserica greco-cat., din Săliște.

Pan' bine de curând parochia aceasta abia numără 4—5 credincioși, cari aveau parochul lor, biserica lor și departe de a le plesni prin cap să facă vre-o opoziție, marelui majorității dacă nu voui să dăie comunei bisericăscii întregi greco-orientale. În timpul din urmă s'au așezat aici pe nesimțite o mulțime de meseriași străni, pe cari noi ca toleranți i am primit bucuros sau mai bine dăis de voce, nevoe în sinul nostru.

Aceștia se înmulțesc pe di ce merge și dacă ei ar fi Români nu ne ar părere rău, fie ei de ori ce confesiune.

Sunt însă toți străni, de naționalitate Maghiari, Nemți, Poloni etc., și mai toți aparțin confesiunii romano-catolice.

Cum a înțeles decanul din Sibiu, că în Săliște are credincioși romano-catolici numai decât a întrevini la ordinariatul din Blaj cu o rugare, ca să binevoiască a concede, ca preotul romano-catolic din Orlat să poată veni și să funcționeze în biserica greco-catolică pentru credincioșii săi. Măritul ordinariet s'au îndurat prea grațios a face pe voia decanului din Sibiu și astăzi bietul paroch gr.-cat. trebuie să se uite cum celebrează serviciul dinvin în biserica română făcută de Români greco-orientali.

Despre toate cele descrise până acum noi nu putem fără să compătîmim comportarea ordinarietului, care identifică în un mod cu totul contrar praxeii bisericeii orientale interesele bisericeii și națiunii române cu cele ale romano-catolicilor *) Până aci însă nu e nimica. Cele ce urmează ne vor arăta în mod eminent urmările acestui amestec.

Meseriașii romano-catolici pretind, ca să se facă o colecție și ei să repareze biserica greco-catolică.

Preotul în cazul acesta nu a cedat dar ei departe de a se fi lăsat de planul lor, ci pretind, ca să li se concedie în o parte a cimiteriului să și facă ei o capelă. Numai atâta ne trebuie. Capela la moment să va zidi, preste vre-o 2 ani vom căpeta un administrator al parohiei romano-catolice.

Cu atâta nu va fi destul. Ei romano-catolici au deja acum copii, cari frecventează școala noastră greco-orientală. Atunci vor pretinde din alodul comunei și pentru ei cuota de întreținere — ba poate statul iubindine și voină să ne crute (?) de cheltueli va înființa o școală de stat, oamienii noștrii unii încă vor trimite copii la școala cea maghiară sau nemțască și eată, că pericolul din punct de vedere național românesc e foarte evident și până a nu se realiza aceste dorințe ale romano-catolicilor ar trebui, ca Măritul ordinariet din Blaj să ia dispozițiuni în favorul parohiei gr. cat., și chiar și în favorul romanismului, care e amenințat în modul arătat mai sus.

Să nu creadă deci frații gr. cat., că prin aceste corespondențe am voi să i superăm, Doamne păzește, ei nu sunt nici că pot fi periculoși pentru noi, precum nici noi pentru ei, pentru că toți suntem fiii ai unei mame și vina nu e a noastră *) Dacă soartea nea persecutat și în punctul acesta, aducând între noi desbinarea religioasă. Să ne apărăm însă de inamicul comun al nostru, de romano-catolicism, detorința noastră de români fiream de ori-ce confesiune. Atrag în privința aceasta chiar și atențiunea autorităților comunale și oficiului politic, precum și mai mult a comitetului parochial gr. or. din loc. În ces-

tiunea aceasta cu permisiunea On. redacțiunii sper că voi reveni.

Pecica-rom. (Cott. Aradului) 16 Noemvre 1880. Până în moment am așteptat cu nerăbdare, ca cineva din frumoasa noastră inteligență din loc să și ia condeul în mână, și să se angajeze pentru descrierea fidelă a evenimentelor, cari pela noi nu arareori se petrec, și acăror urmări bântue viața noastră politică națională, ba chiar și cea bisericească.

Ved însă că stimata noastră inteligență declină dela sine acest angajament, poate pentru că unii din ea sunt urdiori neînțelegerilor, eară cei nepreocupați trăind cu duhul blăndețelor — nu voesc prin asemenea angajament să submine cea pârută, sau mai bine, dăis farisească a unora — amicitia de care se bucura.

Cu permisiunea Stimat Dvoastre Domnule Redactor! eu mă încumet a face pe scrietoriul evenimentelor dinlice dela noi; încât însă nu voui fi obiectiv, în care rătăcire ușor pot căde, căci sum mai datat a fi de coarnele plugului tras de cei patru boi, și a'l direge ca să mi țipe breazda după placul meu, care la timpul său s'au deie materialul necesar, ca să nutresc lenoșii și surdații din țeară — decât să mă știu bine afla a scrie pentru publicul român — mă rog a nu fi timbrat de malcontent și periculos causei române; căci bunăvoință este, dar poate că-mi lipsește cultura socială, carea la un plugariu e raritate.

Comuna noastră este cea mai mare după Arad, și stă în nemijlocită a proprietate de Pecica-maghiară; ea numără dela 4—5000 suflete, mai toți Români; are o inteligență frumoasă desfășiată în două partide stătătoare: din ambii cunnați cei doi notari comunali, unul cu mai multă calificatiune decât celalalt; că a absolut 3 clase gimnasiale e Român, ear' celalalt Sărb cu trup cu suflet; însă îi place a se numi Român fiind că trăește de pe spatele Românului; ea are doi preoți români și al treilea e pseudo-român, are patru învățatori dintre cari unul eară e Sărb, și numai după oficiul ce îl poartă e Român; are un jude reg. și un avocat român are și nesce tineri aplicați pe la erariu și județ; are meseriași și industriieri.

Dacă aceștia ar trăi în armonia ce cugetați Domnule Redactore? au n'am fi noi trainici? nu ar prospera cauza națională, nu ar ave și soartea noastră a plugarilor o altă direcțiune, care ne-ar împăca pe toți, căți cărtim pentru neajunsuri? așa e! însă înțelepții noiștrii trăesc pentru sine numai, pentru aceea nici nu'i mirare că trăim anapoda, și nu ne putem svărcoli din ghiarele nepotismului.

Se țin la noi adese ori adunări comunale pentru pregătirea unor afaceri, ce sunt de lipsă la segregarea ce ne stă înainte; ele se termină cu sfada și cu amenințări și chiar din partea inteligenților. Așa se țin în vara a. c. o adunare la comună, și ce să vedeți? Notariul sărb apucă a dăscăli bine pe unul dintre preoții noștrii pentru că nu l'a părținit în propunerea sa cea mare, preotul încă i-a spus până și facultatea științifică e a absolut; Sărbul după ce acesta vedu că toți știu, că „buchiăritul“ este facultatea științifică a lui, — se mai oprî din capul preotului nostru și fugi ca tunetul, din mijlocul tumultului, de aci s'a escat ură mare între aceste două persoane, care s'a terminat, spre mare daună a noastră; căci preotul acasă pe notariu, și acesta prin oamienii săi pe preot, la locul competent; cel dintăiu fu acusat pentru manipularea rea a banilor încuși din arănda pământurilor făiate din pas și destinați pentru fondul scolar gr. orient. român; autoritatea comitatensă ordnând cercetarea causei — după ce s'a convins, că notariul nostru n'a accen-

tuat precis în protocolul luat în corpul reprezentativ și anume „pentru înființarea unei școli superioare confesionale române“ ci pentru înființarea unei școli „superioare“ îndată a ordnat ținerea sub sechestra a aceste arănde, până se va convinge despre numărul celorlați locuitori, ca așa după proporțiunea averei lor să li se facă și lor parte din această arănda; se vorbește din capul locului că aproape la o mie floreni vom fi siliiți a'i plăti desdaunare pe partea lor.

Dacă notariul naibeii avea intențiune bună, sau dăis o altă pregătire nu numai o căta buhaie, — concipia protocolul la dorința reprezentăției, și atunci nu'i era teamă de desdaunare, nici când.

Ce cugetați domnule Redactor? dacă această „smintă de peană“ numai preste vre o 10 ani venia la cunoștința vice-comitetului — școala noastră trebuia să desdauneze pe celelalte confesii cu o sumă de cel puțin 4 până în 5000 fl. v. a., căci noi mai usufructuam acele pământuri vro 3—4 ani, ear' nedispunând noi de o așa sumă, căci banii toți îi băgam în edificile școlare — ei străinii ne ocupau edificile și de sigur rămăneam fără de școli și atunci cred că ne aflam mai rău de cât în Siberia!

Când la anul 1873—4 am scos limba sărbescă din biserică — cugetam că vom respira mai liber nescind că cangrena „și-a băgat rădăcinile aduce în masa poporului român, atunci ne mergea treaba bine în trebile comunale, căci aveam pe al treilea notariu pe Filimon, carele era Român verde, însă norocul cel slab al nostru, căci și pe acesta Sărbul naibeii prin ruda s'a cea lungă din Arad și prin pretinții săi maghiari — îl scociori din post.

Omul acesta dinpreună cu cei doi Sărbi aduseră treaba acolo, de la alegerea membrilor în congregațiunea comitatensă din acest timp, nu aleseră barem pe dl jude reg., carele e Român bun, ci pe un Maghiar adică: pe adjunctul pretorial din vecina comună Pecica maghiară.

Era bine ca cei din fruntea comunei să se consulte cu întreaga inteligență română despre persoanele alegende, cum aud, că fac Ungurii în comuna vecină!

Un alt rău, care bântue comuna noastră e împrumutul, care singurității oamienii l'au luat dela fondurile comune din Arad, care împrumut a crescut până la cifra de circa o sută mii floreni. În Comuna noastră acest împrumut îl iau oamienii la îndemnul celuilalt Sărb, care deși mănâncă pita românească, în continuo îndemnă oamienii să ia bani dela Arad, cu lipsă și fără de lipsă, dîcându-le: că procentul e mic, la ce oamienii lăco mesc; cu costia ei mai mult și strică decât și folosesc; căci străinii totuși incap pe averile noastre, ai noștrii cu împrumutul în mână nu știu ce fac? ce nu fac? destul că străinii pun mâna pe di ce merge pe averile noastre făcând dintre ai noștrii mulți proletari (ce oamienii noștrii la îndemnul sărbului, voui împrumuta și cu bani, voi cumpera cutareva moșia cu ei sau îi voi da altor oameni cu percent mai mare“, însă șermanul plugariu, urit se înșela prin așa împrumut căci ia din bani ași, ia mâne, plătesc contribuția, însoară, mărită, pune pomână, mai cumpără și haine bune, care aceste din urma patru categorii de spese storc o sumă însemnată despre spatele plugariului, în urma vede că nici bani n'are, dar nici moșie nu și-a cumpert; dacă el nu împrumuta bani, mărită, însura, pune pomână mai pe sărăcie și umbra în haine mai slabe, era averea lui așa scutită de datorii și execuțiuni, am audit oameni văierându-se „Vai de năși fi luat împrumutul căci anii sunt răi și nu pot plăti“.

Interesul Sărbului nostru de a înt demna oamienii la luarea de împrumu-

tu este altul, decât cei 5 fl. v. a. după sută pentru facerea scriptelor, ce se potfese la luarea împrumutului, altul dintre inteligenți nu se angajează la facerea acestor scrisori, pentru că n'au dăis se să îndatoreze oameni, adică ei le doresc binele.

Ce face Sărbul nostru de și capătă clienți? În cele 3 zile din săptămână, în care se ține piața de săptămână ese în piață și provoacă pe unii și pe alții, ca să ieie împrumut, căci Epi-tropia din Arad chiar acum ține ședință, ca să acorde împrumuturi, — oamienii l'ascultă!

De ar sci I... progresa cu prun-cuții noștrii în școală precum fuge după clienți prin piață în oarele de prelegere, atunci am vedd prunci cu progres eșind din școala D-sale, am vedd și am avd cântăreți destui, dar așa n'avem un plugariu — afară de acei doi clopotari — cari se cănte glasurile în strănă, precum aceștia cântau în comunele vecine.

Făcuta omul acesta mai multe întru detrimentul învățământului pentru care fapte în anii trecuți, de 160 oameni a fost acusat la consistoriul Aradan, însă rezultatul acusei nici până aji nu se scie.

Aveam speranțe vii, că prin venirea preotului acestui nou în comună — capul hidrei adică: liga triumvirală a Sărbilor noștrii se va sparge, însă vedem că sântem tot în timpul trecut nu cumva să ne înșelăm și în aceasta persoană? ca director local nu știu vede ceea ce se întâmplă în școala Sărbului prin ocupațiunea lui cu clienții în oarele de prelegere?

G..., I... și p... l... sânt deci omnipotenții comunelor noastre; ei numai cunosc cauza națională pentru că sânt unelele Maghiarilor, cari la unul dintre acestea, s'a băgat până și după masă, apoi pe G... dacă l'ajunge vre o nevoe, ruda din Arad pe lângă toată necapacitatea lui l'absolvează. Un plugariu.

Varietăți.

* (Societatea de lectură „Andrei Șaguna“ va ține Sămbăta în 29 Noemvre st. v. ședință publică în memoria Marelui Arhiepiscop Andrei, în sala cea mare a „seminariului andreian“.

Începutul la 7 oare seara.

PROGRAMĂ:

1. *Cuventare ocașională**, rostită de Nicolau Borza, cl. curs. III.
2. *Urșita mea**, chor a voci bărbătesci compus de G. B. Stephanescu, executată de chorul societății.
3. *Insemnătatea limbii**, — în special la poporul român*, disertațiune de I. Șandor, cl. curs. III.
4. *Vespasian și Papinian**, dialog de I. Negruzzi, rostit de V. Domșa, cl. curs. II și I. Pinciu, cl. curs. I.
5. *Barcarola venețiană**, traducere — și *Copilul**, poezie de D. Bolintinean, musică de Flechtenmacher, cântată solo de V. Bologa, cl. curs. II, acompaniat pe Piano-Forte.
6. *Încât putem judeca internul unui om după exterior**, disertațiune de R. Furduiu, cl. curs. III.
7. *Odă la statua lui Michail Vitiazul**, poezie de V. Alexandru, declamată de I. Micu, cl. curs. II.
8. *Cântec ostășesc**, chor a voci bărbătesci de G. M. Stephanescu, executat de chorul societății.

* (Denumire). La tabla reg. u. din Budapesta prin rezoluțiune preiaută s'a denumit jude suplinitoriu Dr. Atanasie M. Marienescu, jude la tribunalul reg. din Timișoara.

* (Convocare). Subscriși, prin aceasta și-au voia, a conchiema adunarea generală a despărțământului VI. al „Asociațiunii transilvane, pentru literatura și cultura poporului român“ pe 16 Decemvre 1880 st. n.

*) Din punct de vedere confesional este în drept. Ca să fim înțeleși, uniții cu pa-piștii în credință sânt una. Ritul e un vestiment, care îl pot schimba ori când; credința este esența; și ei credând în papa infailibile păstrează se nu se identifice cu toate ale papistilor? Nu împărțim dar mirarea d-lui coresp. Ordinarietul din Blaj, ca un ordinariet catolic, este numai consecuent, dacă spriginesc pe cei de o credință cu densus. Red.

*) Dar a cui?

în opidul Deva, în localitatea scoalei române gr. or., la care sînt invitați a participa toți on. membrii ai subcomitetului „Desprățământului”, precum și toți acei on. Domni, cari se interesează de promovarea culturai poporului nostru.

Din ședința subcomitetului Desprățământului VI. ținut la Deva, în 29 Noevmre 1880.

Dr. Petco Lazar m. p., director. Fulea Ioachim m. p., actuariu.

* (Sărbarea împăratului Iosif). Societatea de lectură academică din Cernăuți în onoarea sărbării împăratului Iosif II, a ținut o festivitate, carea fu introdusă prin o cuvîntare festivă a profesorului dela universitate de Zieglaer. Profesorul Schuller-Libloy, decanul facultății juridice dela universitatea din Cernăuți la comersul festiv a adresat tinerimei academice din Viena următoarea telegramă: Tinerimea să stea gata a aștepta pre mesia, pentru care împăratul Iosif a fost proroc. — Dunkel ist der Rede Sinn!

* (Universitatea săsească). Comisiunile universității alese de adunarea generală s'au constituit, alegându-se de president la comisiunea economică Iosif Schaffend, ear' la comisiunea scolară Francisc Maager. Referenți sînt toți membrii aleși în aceste comisii.

* (Suspendare din oficiu). Consiliarii de secțiune în ministerul de justiție Ioan Vozekenyi — după cum ne spune „N. P. Journal” — în contra căruia au încurs la judecătoria cambială multe pări, ba chiar și cereri pentru deschiderea concursului asupra lui, în urma acestora fu suspendat din oficiul seu și tras în cercetare disciplinară.

* (Curentare). Fostul notariu cercual din Cemendac pentru administrațiunea sa de tot ticăloasă, pentru înșelaciuni și alte lucruri de nimica este curentat. Numele lui este Alois Kolbsch și este în vîrsta de 42 ani.

* (Cutremur). Din Sighetul Maramureșului se scrie lui „P. Ll.” că Duminecă în 28 Noevmre n. s'a simțit în Sighet și giur pe la 3 oare și 30 minute dimineața un cutremur, care a ținut 10—12 secunde, auzindu-se todeodtă și un murmur, care semena cu tunetul îndepărtat a unei vremi grele. Direcțiunea cutremurului a fost dela Sud spre Nord.

* (O tipografie secretă) s'a aflat în ășile aceste în Chiev, carea poartă numele „tipografia rusească de sud.” După cum anunță „Herold” s'au prins în această tipografie 2 persoane, cari s'au și transferat la Petersburg.

* (Inveninare). Dupăcum spun mai multe jurnale americane fiind întruniți la o nuntă vreo 27 oaspeți în Cnectville, au fost toți inveninați. Causa acestui incident neplăcut a fost că bucătariu au presărat din nebagare de seamă bucatele cu arsenic.

* (Găina și oule ei). O găină are în magazinul seu de oue în cifre rotunde numai 600 de oușoare, pe cari le poate desvolta și apoi oua. Din aceste 600 de oușoare, ouă găina în anul prim, dacă merge bine, cam 20; în al doilea 135, în al patrulea 114 ouă. În cei patru ani următori numărul oușorilor scade în mod constant cu 20, astfel că în anul al nouălea, în casul cel mai bun, abia ouă găina 10 oue. Deci, cine va ave în vedere adevăratul raport între nutrețul și păstrarea unei găini, de sigur nu o va ține mai mult de 4 ani, afară dacă cumva nu va voi să o țină din cauza rarei și prețioasei rase de care se ține.

* (Gambetta și-a găsit beleaua) și cu el republica franceză. „Organul clerical” al arhidiiecei greco-catolice din Blaj și al diiecei greco-orientale din Arad, s'a pus se dovedească lumei ce folositoare sînt cetele cele diverse ale călugărilor papisti, pe când cei din biserica orientală, după înțeleptul organ sînt numai nece trântori. Acum după ce vor cetei diplomații Europei apărarea cea escelentă a călugărilor papisti și negreșit că vor cetei, căci fără de organul „decanului presei române”, diplomația nu poate trăi, vor recunoaște căt au păcătuit de mult, că au suferit ignomia călugărilor din Franca. Urmarea cea mai firească va fi, că se va forma o coalițiune colosală, care va năvăli în Franca, ca să aducă pe călugării alungați înapoi. Atunci va fi vai de Gambetta și vai de republica franceză! Și toate aceste numai pentrucă nici Gambetta, nici republica franceză n'au știut, ce va scrie „Observatorul” după ce se va fi severșitalungarea. — Bietul Gambetta și bieșii Franței, de arsci ce'i așteaptă.

Bursa de Viena și Pesta din 4 Decemvre 1880

Table with 3 columns: Item, Viena, Pesta. Includes items like Renta de aur, Emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung., etc.

Economic.

Sibiu 3 Decemvre n. Pro hectolitru: Grâu fl. 7.40—8.40; grâu sêcîreț fl. 5.90—6.80; sêcîră fl. 5.50—5.90 Orz fl. 4.10—4.90; Ovăș fl. 1.90—2.30 Cucuruz fl. 3.—3.40; Mălin fl. 4.—5; Cartofi fl. 1.60—2; Semênță decăneapă fl. 5—6; Mazere fl. 9.—10; Linte fl. 11—12; Fasole fl. 5.—5.50 pro 50 chilo: Făină de pîne fl. 14; Sîmînă fl. 70—75 Unsoare de porc fl. 68.—75; Sêubrut pro 60 chilo fl. 30—34; Sêu de luminări fl. 47—50; Luminări de sêu 50 chilo fl. 48—56; Săpun fl. 36—40, fên pro 50 chilo fl. 1.80—2; Căneapă pro 50 chilo fl. 30—35. Lemne vîrtoase de foc pro metru cubic fl. 3.50 Spirit pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită 44—46 cr.; Carne de vișel 36—50 cr. carne de porc 40—44 cr.; carne de berbec 22—24 cr.; ouă 10 de 25 cr.

Mediăș, 2 Decemvre n. Pro hectolitru: Grâu 7.60—8; Grâu sêcîreț fl. 6.50—6.80; Sêcîră fl. 5.40—6. Ovăș fl. 2.—2.40; Cucuruz fl. 3.—3.50; Semênță de căneapă fl. 4.—5; Fasole fl. 5.50—5.30 mazere fl. —; Cartofi fl. 1.60—1.70; Fên fl. 1.50—1.50; cel vechin; cel nou fl. —; Căneapă fl. 22—24; Sîmînă pro 100 chilo: fl. — 70; unsoare de porc fl. 70; Sêu de luminări fl. 32—40; Spirit pro grad cr. 11 1/2; carne de vită pro chilo 40 cr. carne de porc 40— cr. carne de vișel 40 cr.; carne de berbec 24 cr.; ouă 5 de 10 cr. Têrgul de așii fu slab cercetat; timpul neplăcut și rece.

Estras din foaia oficială Budapești Közlöny.

Licitățiuni: In 3 Ian. imob. lui Costan Fetke în Chebleș (judec. cerc. Herla); în 22 Dec. 1880 și 31 Ian. 1881 imob. lui Ioan Sântu în Chisfalau (trib. M. Oșorhei); în 5 Ian. și 5 Febr. imob. soției lui Iosif Bartha Concordia Lasar în Sântivan (judec. cerc. Sângiors); în 22 Dec. 1880 și 31 Ian. 1881 imob. lui Pavel Magyari în Nirașteu (trib. Oșorhei); în 15 Dec. imob. remasului după Lobontz Adam Costea și Mariuța

Costea în Percas (judec. cerc. Orăștie); în 23 Dec. 1880 și 24 Ian. 1881 imob. lui Ludovic Bartalis în Lelek; în 22 Dec. 1880 și 22 Ian. 1881 imob. lui Stefan Benkő în Oros (trib. K. Oșorhei); în 10 Ian. și 11 Febr. imob. lui Ilie Popp și Adolf Streit în Orăștie (judec. cerc.); în 24 Ian. și 24 Febr. imob. lui Heinrich și Teresia Wächter în Brașov (trib.); în 4 Febr. imob. lui Valentin Indre în Arcus (judec. cerc. Sângiors); în 27 Dec. 1880 și 27 Ian. 1881 imob. remasului după Maria Pobst în Orăștie (judec. cerc.); în 1 Febr. și 3 Martie imob. remasului după Sigismund Kis în Făgăraș (judec. cerc.); în 29 Dec. 1880 și 29 Ian. 1881 imob. lui George și Agneta Deangel în Alțina; în 29 Dec. și 29 Ian. 1881 imob. lui Andreu Dărăban și Veștem; în 30 Ian. 1881 imob. lui Vasilie Goța în Poplaca (trib. Sibiu); în 31 Dec. imob. lui Iosif și Agneș Keresztes în Macșa (trib. K. Oșorhei).

Nr. 274. 2—3

CONCURS.

Fiind stațiunile învățătoresci din comuna Rêchita-Purcăreș a se întregi se escrie acest concurs cu termen până la 7 Decemvre 1880 st. v. pre cănd va fi și alegerea.

Salarul învățătoresc este 110 fl. v. a. și doi stânjini de lemne pentru foc, de o stațiune

Doritorii de a ocupa una din prenotatele stațiuni învățătoresci au să și astearnă cererile lor înzestrate cu documentele prescise de statutul organic și regulamentul congresual din a. 1878 oficiului protopresbiterial gr. oriental în Sebeș până la prefiptul termen.

Rechita în 16 Noevmre 1880.

Comitetul parochial în conșelegere cu protopresbiterul.

Nr. 224. 3—3

CONCURS.

Conform conșlului luat în sinodul parochial extraordinariu din 14 Septemvre a. c. și în înalta resoluțiune dt 13 Octomvre Nr. 3296 B. din partea Preavenerabilului Consistoriu archidiiecean, aprobat pentru întregirea parochiei vacante de a III. clasă Biscaria cu filia Șeulesci și colonia Pischii se escrie prin aceasta din nou concurs cu termenul până la 1 Decemvre st. v. a. c.

Emolumentele sînt:

În materă, casă parochială cu grădină și toate superedificatele de lipsă pentru economia de câmp, porțiune canonică 14 jugere de pămînt, parte arterioriu parte fînaș, de I. și a II. clasă și stola usată.

În filia Șeulesci pentru ferdela prestată până aci dela 70 Nr. de case în naturale și pentru stola usată, 175 fl. v. a. în bani, ear în colonia Pischii stola încă neregulată. Toate aceste la olaltă computeate dau un venit anual sigur de 400 fl. v. a.

Cei ce doresc a ocupa această parochie au să și astearnă suplicele lor instruite în sensul statutului organic și a regulamentului congresual dela 1878 până la termenul fiesat la subscrisul.

Deva, 28 Octomvre, 1880. În conșelegere cu comitetul parochial.

Ioan Papiu m. p., protopresbiter.

Nr. 293. 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci la scoalele populare gr. or. din subsemnatele comune bisericesci ale ppresbiteratului gr. or. al Merrei se escrie concurs până la 25 Noevmre st. v. a. c.

1. Pentru postul învățătoresc din Rod salar anual de 300 fl. v. a. 2. Pentru postul învățătoresc din Dobărea 100 fl. v. a.

3. Pentru postul învățătoresc din Spring 100 fl. v. a. cartir natural și lemne de foc.

4. Pentru postul învățătoresc din Boz 100 fl. v. a.

5. Pentru postul învățătoresc din Beșineu 100 fl. v. a.

6. Pentru postul învățătoresc din Gusu 100 fl. v. a.

7. Pentru postul învățătoresc din Gârbova 100 fl. v. a.

8. Pentru postul învățătoresc din Mercurea 120 fl. v. a. și 4 orgii lemne de foc, din care se va încălzi și scoala.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi să și adreseze petițiunile lor instruite conform regulamentului scolar congresual din 1878 oficiului ppresbiterial subsemnat până la termenul susindicat.

Dela oficiul ppresbiterial al tractului. Mercurea. 28 Octomvre 1880.

I. Droc m. p., adm. prot.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la scoala comunală din comuna Topleș, (pretura Orșovei) se escrie concurs cu termen până la finea lui Decemvre a. c. st. nou.

Emolumentele incopiate cu acest post sînt:

- a) 300 fl. v. a. în bani gata; b) 12 metrii de lemne în natură; c) cartir liber cu grădină de legumi.

Doritorii de a ocupa acest post au până la timpul indicat, a și substerne recursele sale bine instruite. consiliului scolic din Topleș (via Mehadia).

Acei recurenți, cari pe lângă limba maternă, pot propune și limba cea deobligătoare maghiară, și sciu cîntarea bisericească, vor fi preferiți.

Recursele intrate mai târziu nu se vor lua în considerațiune.

Topleș în 2 Decemvre 1880.

Popeszko Peter m. p., jude comunal.

Nr. 312. 1—3

EDICT.

Ana n. Ioan Coțofan de religie greco-orientală din Avrig, comitatul Sibiului în Transilvania, carea cu necredință a părăsit prer legiutiu său bărbat Ioan Jugărean, tot de acolo prin aceasta se citează, ca în termenul de o jumătate de an dela ziua mai jos insemntă să se prezenteze înaintea oficiului protopresbiterial subsemnat ca for matrimonial de prima instanță, căci la din contră procesul intentat contra-ise va pertracta și decide și în absența ei.

Sibiu 18 Noevmre 1880.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Sibiului al II. ca for matrimonial de prima instanță.

A sosit proaspăt:

„Alva”

Fuscariu marinat, sardine francesse și ruse, caviar, harince, branză, siementială, cele mai fine sorturi de teiu, rum etc.

Tot-odată atrag atențiunea p. t. public la stabilimentul meu provădit bogat cu tot felul de specerii.

Ludovic Fuchs,

[71] 1—3 strada măcelarilor.

Epilepsia (boala grea), sgărciuri, și casurile cele mai îndărătnice, le vindec în timpul cel mai scurt după o metodă proprie numai mie și todeamna cu succes, și în scris. Medic special Dr. Helmsen în Berlin N.W., Louisen Strasse 32. Sute s'au vindecat deja. [66] 16—24